

Mi igaz a „banáneddomból”?

Már mi is többször írtunk arról, hogy a világ banánexportja sajátos módon egyetlen fajtán (Cavendish) alapul, ez pedig – súlyosbítva azzal, hogy a banánt vegetatívan szaporítják, vagyis az állományok genetikai változatossága közel zéró – meglehetősen kitéve teszi a természetet egy esetlegesen felbukkanó betegséggel szemben. A dolog nem csak teoretikus, az ötvenes években már eltűnt a föld színéről az akkori egyeduralkodó Gros Michel fajta, és akkor került a képbe a Cavendish, amely rezisztens volt a fuzáriumgomba akkor terjedő rasszára.

De ugyanúgy egyeduralkodó lett, mint az elődje, vagyis a baj továbbra is kódolva volt a rendszerben...

És idővel természetesen fel is bukkant a *Fusarium oxysporum*-nak egy olyan, rendkívül agresszív rassza, amely ellen már a Cavendish sem védett. Ez a Panama-betegségnek is nevezett *Fusarium oxysporum* f. sp. *cubense* ún. trópusi 4-es rassza (TR4). Tajvanon fedezték fel az 1960-as években, azóta elterjedt Délkelet-Ázsiában, Ausztráliában, Mozambikon és Pakisztánban, és csak idő kérdése volt, hogy elérje a világ banánexportjának háromnegyedét adó Latin-Amerikát. [Ahogy beszámoltunk róla.](#) [1]ez az idén júniusban történt meg.

Németországban a bulvármédia is felkapta a témát (nálunk az [Index foglalkozott](#) [2] tavaly év végén

Mi igaz a „banágeddonból”?

Közzétéve itt: magyarmezogazdasag.hu az Agrárhírtárol (https://magyarmezogazdasag.hu)

egy közérthető, ugyanakkor szakmailag is korrekt cikkben a témával, tőlük vettük kölcsön a „banágeddon” kifejezést). Nem csoda a fokozott érdeklődés, hiszen a tét nem kicsi, az érintett régióból érkezik Európa banánjának jóformán teljes egésze.

Ha pedig az ottani ültetvények kipusztulnak, akkor úgy járhatunk, mint a rendszerváltás előtt, amikor csak hírből ismertük a banánt.

A német zöldség-gyümölcs kereskedők szövetsége kérdés-válaszos formában tette közzé a legfontosabb tudnivalókat, hogy a lakosság tisztábban lásson, mekkora a baj. Mivel mi is ugyanonnan kapjuk a banánt, érdemes lehet elolvasni a fruchthandel.de portálon megjelent banánkisokost. Íme:

Mi az a TR4?

Egy gombabetegség (a *Fusarium oxysporum* f. sp. *cubense* ún. trópusi 4-es rassa), amely alkalmatlanná teszi a talajt a banántermesztésre, és hagyományos növényvédő szerekkel nem lehet védekezni ellene. A fertőzött növények elpusztulnak, nem hoznak termést. A világ exportjának oroszlánrészét kitevő Cavendish különösen érzékeny rá.

Mióta tudunk a létezéséről?

Sok éve, de eddig csak Ázsiában és Afrikában volt jelen. Kolumbiában viszont időközben hivatalosan is megerősítették, hogy a karibi partvidék banánültetvényeiből ezt a raszt mutatták ki a laborvizsgálatok, és szükségállapotot rendeltek el miatta. Az érintett térségből származik az Európába és Észak-Amerikába szállított banán oroszlánrésze.

Veszélyes az emberre?

Nem, hiszen ez egy növénybetegség. Kizárólag a banánt támadja, az esetlegesen fertőzött növényről származó termés fogyasztható.

Meg lehet fékezni a terjedését?

Nem. A megtámadott ültetvényeket ki kell vágni, és a terület utána sem használható banántermesztésre.

Milyen vonzata lesz az aktuális eseményeknek a német piacra nézve?

Előfordulhat, hogy belátható időn belül nem érkezik több Cavendish banán a német piacra. Jelenleg ez a fajta teszi ki az értékesített mennyiség 90 százalékát.

Drágul-e a banán?

A gyümölcskereskedelemben is igaz az a törvényszerűség, hogy a kereslet-kínálat határozza meg az árakat.

Mennyi banánt importál Németország, és abból mennyi származik Közép- és Dél-Amerikából?

Becslések szerint egymillió tonnát vásárol évente Németország, 99 százalékát Közép- és Dél-Amerikából.

Szerző: Tömpe Anna

Közzététel ideje: 2019. 08. 22., csütörtök, 16:00

A forrás webcíme: <https://magyarmezogazdasag.hu/2019/08/22/mi-igaz-banangeddonbol>